

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ІНЖЕНЕРНОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО
ІНСТИТУТУ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ
НА 2021 – 2025 РОКИ**

Затверджено рішенням Вченої Ради
Інженерного навчально-наукового інституту
ім. Ю.М.Потебні ЗНУ
від 05 листопада 2021 року
протокол № 5

Директор

Н.Г. Метеленко Н.Г. Метеленко

м. Запоріжжя
2021

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стратегія розвитку Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету на 2021 – 2025 роки розроблена відповідно до Стратегії розвитку Запорізького національного університету на 2018 – 2022 роки.

Процеси євроінтеграції та активне впровадження європейських цінностей у програми розвитку промислових регіонів України вимагають розробки нових підходів до організації освітньої, наукової діяльності; формування сучасних поглядів на інженерну та економіко-управлінську освіту в умовах удосконалення законодавства у сфері науки і технологій; забезпечення розвитку освіти дорослих і т.д.

Стратегія розвитку Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ враховує зміни макро- та мікроекономічних умов розвитку суспільства, соціальних змін, які відбулися у суспільстві впродовж останніх років; ґрунтується на ретельному аналізі потреб суспільства у підготовці фахівців діючих спеціальностей Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

Стратегічна мета Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ – до 2025 року розвинути та зміцнити позиції інженерних спеціальностей, які спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців для таких галузей економіки, як металургія, енергетика, електроенергетика, машинобудування та ін., за рахунок: освітньо – наукової інтеграції зі спеціальностями та освітніми програмами економіко – управлінського профілю підготовки (промисловий менеджмент, інформаційна економіка, державне управління тощо); впровадження інноваційних підходів до організації освітньо – наукового процесу підготовки; посилення значущості прикладної (практичної) складової підготовки здобувачів вищої освіти; створення ефективних науково-дослідних інноваційних інфраструктур.

II. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІННІ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ НА 2021 – 2025 РОКИ

Подальший розвиток Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ, необхідність впровадження нових інноваційних методів та технологій надання якісних знань здобувачам вищої освіти, наявні внутрішні та зовнішні проблеми, орієнтація на впровадження системи управління якістю, прагнення до значного підвищення якості та ефективності функціонування зумовлює потребу у стратегічному плануванні діяльності Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ .

В основу розробки концептуальних положень стратегічного розвитку освітньої, наукової, міжнародної та інноваційної діяльності Інженерного

навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ покладено фундаментальні принципи розбудови сучасної вищої освіти, які закріплені у ст. 6 Закону України «Про освіту», ст. 3 Закону України «Про вищу освіту»:

- сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти упродовж життя;
- цілісність і доступність вищої освіти;
- забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності;
- підтримка академічної доброчесності;
- гарантування академічної свободи;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- продовження міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у європейський освітній простір, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи;
- забезпечення розвитку академічної мобільності учасників освітньої діяльності;
- наступність процесу здобуття вищої освіти;
- відкритість формування структури й обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців з вищою освітою.

На сучасному етапі розвитку Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ варто виділити такі чинники, які безпосередньо чи опосередковано впливають на його діяльність:

- посилення конкуренції між аналогічними та суміжними спеціальностями в ЗНУ, а також зовнішня конкуренція з боку НУ «Запорізька Політехніка»;
- зовнішня конкуренція з боку зарубіжних закладів вищої освіти (зокрема ЗВО Німеччини, Польщі, Словацької Республіки тощо);
- зниження попиту на освітні послуги як наслідок складної соціально-демографічної ситуації в Україні та в регіоні;
- зростання контингенту потенційних абітурієнтів з низьким рівнем доходів, що унеможлиблює сплату за навчання;
- зростання структурного безробіття, зокрема у промисловості;
- диференціація освітніх послуг, що є наслідком збільшення вимог споживачів освітніх послуг, необхідність впровадження новітніх підходів до розробки та реалізації освітніх програм.

ІІІ. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ІНЖЕНЕРНОГО НАВЧАЛЬНО- НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ НА 2021 – 2025 РОКИ

Стратегічна мета Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ – до 2025 року розвинути та зміцнити позиції інженерних

спеціальностей, які спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців для таких галузей економіки, як металургія, енергетика, електроенергетика, машинобудування та ін., за рахунок: освітньо – наукової інтеграції зі спеціальностями та освітніми програмами економіко – управлінського профілю підготовки (промисловий менеджмент, інформаційна економіка, державне управління тощо); впровадження інноваційних підходів до організації освітньо – наукового процесу підготовки; посилення значущості прикладної (практичної) складової підготовки здобувачів вищої освіти; створення ефективних науково-дослідних інноваційних інфраструктур.

Для досягнення цієї мети Стратегією передбачена реалізація таких стратегічних завдань:

1. Модернізація та гармонійний розвиток освітньої, наукової, виховної діяльності відповідно до вимог сьогодення, унормованих в актах національного законодавства та міжнародно-правових документах, надання наукових та освітніх послуг у регіоні та державі, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців інженерних спеціальностей та спеціальностей економічного та управлінського напрямків, максимально адаптованих до вирішення завдань практичної діяльності.

2. Організація освітнього та наукового процесів в Інженерному навчально-науковому інституті ім. Ю.М.Потебні ЗНУ відповідно до сучасних вимог на ринку освітніх послуг, тобто збереження і примноження національних освітніх традицій, які спрямовані на зміцнення держави; підпорядкованість законам ринкової економіки; врахування соціальних, політичних чинників, духовного життя та соціальної свідомості, культури та морально-психологічних чинників, тобто прагнення до збалансованості комплексу зазначених чинників суспільних перетворень; упорядкування переліку спеціальностей та наповнення їх змісту новітніми матеріалами з високим рівнем інформатизації навчального процесу та створення такої динамічної, мобільної та конкурентоспроможної моделі освітнього процесу, в якій би оптимально поєдналися кращі вітчизняні й зарубіжні традиції.

3. Реалізація кадрової політики, що спрямована на поліпшення якісного складу науково-педагогічних працівників, підвищення рівня кваліфікації та професійної компетентності викладачів, збереження перспективного кадрового потенціалу, який здатний здійснювати структурні реформи системи вищої освіти, спрямованої на збереження мобільності, сприяння працевлаштуванню випускників на внутрішньому та зовнішньому ринках праці в умовах високої конкуренції.

4. Забезпечення структурованого розвитку наукової діяльності Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ у напрямку сталого розвитку промислового регіону; інтеграція наукової діяльності ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ до європейського освітнього простору *через*: спільні програми і проєкти з науковою спільнотою, зокрема міжнародною (за науковими напрямками), зі стейкхолдерами; сприяння працевлаштуванню випускників на внутрішньому та зовнішньому ринках праці; модернізацію освітніх програм спеціальностей інституту.

5. Розвиток та підтримка студентського самоврядування як соціального інституту формування лідерства, спрямованого на розвиток самостійності та відповідальності за результати праці, який ґрунтується на засадах добровільності, колегіальності, відкритості, виборності та звітності.

IV. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ДОСЯГНУТИ ІНЖЕНЕРНИМ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИМ ІНСТИТУТОМ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ НА 2021 – 2025 РОКИ

1. Забезпечення щорічного зростання кількості осіб, які навчаються на спеціальностях ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, зокрема на спеціальностях інженерного профілю. Оптимізація співвідношення ліцензійних обсягів та фактичного контингенту студентів у напрямку найбільш повного заповнення ліцензійного обсягу (з урахуванням тенденцій щодо попиту на фахівців спеціальностей та освітніх програм інституту).

2. Наявність у особовому складі штатних працівників Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ науково-педагогічних працівників із відповідними науковими ступенями та вченими званнями у кількості, достатній для проходження ліцензійних та акредитаційних процедур.

3. Щорічне зростання кількості студентів (10%), що приймають участь у міжнародних наукових конференціях та інших міжнародних заходах; прагнення до 100% – її участі НПП у всіх міжнародних конференціях, що ініціюються ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ.

4. Забезпечення щорічного (10%) зростання якісних і кількісних показників, що стосуються наявності студентів – переможців наукових конкурсів та олімпіад.

5. Збільшення кількості науково-педагогічних та наукових працівників, які здійснюють наукове керівництво (консультування) здобувачів наукових ступенів.

6. Щорічне збільшення (на 2%) кількості публікацій співробітників ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ в міжнародних наукометричних базах даних Scopus і Web of Science.

7. Подальша розбудова програм академічної мобільності студентів та розповсюдження програм академічної мобільності на всі напрямки підготовки ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ (інженерний та економіко – управлінський напрямки).

8. Збільшення в ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою та поширення цієї практики на всі напрямки підготовки (інженерний та економіко-управлінський напрямки).

9. Щорічне (на 5%) збільшення контингенту іноземних студентів на актуальних спеціальностях інженерного профілю.

10. Розгортання програми енергозбереження в ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ в рамках загальної Стратегії розвитку ЗНУ.

11. Модернізація аудиторного фонду ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ в рамках загальної Стратегії розвитку ЗНУ.

V. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІНЖЕНЕРНОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ НА 2021 – 2025 РОКИ

I. Освітня діяльність

1. Забезпечення суспільної затребуваності фахової підготовки на базі ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ шляхом:

– постійного моніторингу ринку праці, вивчення вимог до кваліфікації фахівців;

– спрямування підготовки студентів спеціальностей Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ на європейську якість з урахуванням вимог часу;

– акредитація освітніх програм згідно наказу № 302 від 30.06.2021 р.;

– коригування змісту освітнього процесу та його спрямування на відповідність сучасним вимогам до фахівців бакалаврського та магістерського рівнів підготовки;

– впровадження в освітній процес інженерних спеціальностей інституту освітніх програм європейських університетів;

– започаткування роботи зі школами щодо поетапного впровадження міжнародних проєктів підготовки абітурієнтів до вступу на усвідомлено обрану спеціальність (освітню програму) Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

2. Удосконалення базису освітнього процесу в напрямку органічного поєднання науки, освіти і практики шляхом:

– залучення обдарованих студентів до розробки і виконання науково-дослідної тематики;

– активізація науково-дослідної роботи в ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ шляхом взаємодії з Радами роботодавців (за напрямками металургія, охорона праці та екологія; енергетика та енергоефективність; промислове, цивільне будівництво та архітектура; державне управління, економіка та менеджмент;

– залучення стейкхолдерів до освітнього процесу з метою забезпечення якості практичної підготовки майбутніх фахівців;

– підвищення якості та ефективності виробничої практики студентів.

3. Модернізація змісту освітнього процесу через:

– періодичне оновлення змісту навчальних програм підготовки, навчально-методичного забезпечення;

– продовження роботи з наповнення системи електронного забезпечення Moodle;

– впровадження інноваційних авторських курсів на всіх спеціальностях ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ;

– впровадження в освітній процес сучасних освітніх технологій, форм і методів підготовки майбутніх фахівців;

– активізація залучення до навчально-виховного процесу і науково-дослідницької роботи провідних вчених, практиків.

4. Забезпечення якості професійної підготовки шляхом:

– розширення форм співпраці з органами студентського самоврядування в напрямку удосконалення освітнього процесу;

– сприяння адаптації першокурсників до системи навчання у Інженерному навчально-науковому інституті ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

5. Розширення складу партнерів та сфер освітньої, наукової та міжнародної діяльності Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, шляхом:

– розширення взаємовідносин з організаціями, установами, підприємствами з питань освітньої, наукової, міжнародної, виховної діяльності; розробка і реалізації спільних проєктів освітнього, науково-дослідного, міжнародного напрямків на засадах спільного світогляду, моральних принципів та гуманістичних цінностей.

6. Впровадження та удосконалення системи залучення абітурієнтів до лав студентів ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ через:

– систематичне здійснення професійно-орієнтаційної роботи;

– іміджеве позиціонування та популяризацію освітньої діяльності в Інженерному навчально-науковому інституті ім. Ю.М.Потебні ЗНУ в засобах масової інформації;

– співпраця з освітніми установами середньої загальної освіти і вищими навчальними закладами, проведення рекламно-інформаційної кампанії.

II. Наукова діяльність

1. Активізація наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності кафедр Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ.

Підвищення відповідальності завідувачів кафедр та науково-педагогічних працівників за отримувані результати їх професійної діяльності.

2. Підтримка існуючих наукових шкіл (наукова школа, засновник – проф. М.Ф. Колесник (керівник проф. В.О. Скачков) – «Інноваційний розвиток проблем металургії, матеріалознавства, систем управління та машинобудування»; наукова школа, засновник – проф. Воронкова В.Г. – «Філософія менеджменту»).

3. Поширення практики проведення наукових конференцій різних рівнів на базі Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ; підвищення їх наукового рівня та розширення географії учасників.

Активізація участі викладачів і студентів у міжнародних наукових конференціях.

4. *Впровадження системного підходу до роботи з обдарованою студентською молоддю*, залучення студентів до участі в Міжнародних студентських олімпіадах, Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах, які проводяться або визнані МОН.

5. *Активізація науково-дослідної роботи студентів та магістрів* Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ шляхом посилення ролі наукових об'єднань студентів на всіх спеціальностях ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, аспірантів, докторантів, студентських наукових проблемних груп, забезпечення наукової спрямованості кваліфікаційних робіт бакалавра, магістра.

6. *Реалізація проєктів* як невід'ємної складової наукової діяльності Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні ЗНУ і пошук джерел її фінансування.

III. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва

1. Збільшення контингенту здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян, які вступають на спеціальності інженерного профілю підготовки.

2. Продовження співробітництва в рамках спільних проєктів з університетами Європейського союзу.

3. Залучення іноземних фахівців до академічного процесу Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ.

4. Забезпечення якісної підготовки студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та адміністративних працівників.

IV. Основні перспективні напрями виховної роботи

1. Продовження роботи з формування загальної культури, загальнолюдських цінностей, патріотизму, здорового способу життя, духовності та поведінки студентів із використанням набутого досвіду, різноманітних форм і методів виховної роботи.

2. Національно-патріотичне виховання студентів, примноження традицій Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, формування єдиної спільноти студентства та науково-педагогічних працівників. Розвиток культури міжнаціональних відносин. Впровадження культурно-масових заходів щодо входження України в європейський простір.

3. Подальше поширення серед студентів волонтерського руху, благодійності, участі в акціях милосердя як способу виховання у студентів почуття відповідальності. Виховання проявів турботи до осіб з особливими

потребами, сиріт, дітей, які перебувають у будинках-інтернатах та дитячих будинках Запорізької області, почесного донорства тощо.

4. Здійснення професійного та трудового виховання з формуванням у студентів усвідомленого ставлення до навчання як основної форми трудової діяльності в період перебування в університеті, бережливого ставлення до державного майна, дотримання норм і правил проживання в гуртожитку, участь у заходах з благоустрою території студентського містечка та міста Запоріжжя. Екологічне виховання студентів.

5. Популяризація правової культури, виховання у студентів потреби в активній протидії корупції, антигромадській поведінці, правопорушенням, бездуховності, жорстокості.

6. Превентивно-оздоровче виховання з метою запобігання серед студентів алкоголізму, тютюнопаління, наркоманії тощо.

7. Подальший розвиток естетичного виховання студентів шляхом їх залучення до участі в гуртках художньої самодіяльності та виступах на заходах різного рівня. Проведення тематичних вечорів, інтелектуальних конкурсів, відвідування музеїв, театрів, виставок тощо.

8. Розвиток спорту та оздоровчої фізкультури шляхом залучення студентів до безкоштовних секцій, участі в змаганнях різного рівня, активної участі у заходах, які проводять стейкхолдери, група компаній «МЕТІНВЕСТ».

9. Залучення до заходів культурно-масового та спортивного характеру учнів шкіл, коледжів з метою популяризації Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М.Потебні та університету в цілому.

10. Забезпечення постійного діалогу студентів з адміністрацією ІННІ ім. Ю.М.Потебні ЗНУ у вирішенні проблем різного характеру.

11. Моральне та матеріальне заохочення виховного процесу через оголошення подяк, вручення грамот, призначення премій. Включення результатів позанавчальної роботи до рейтингу академічної успішності студентів.